



4,8 km - 1 uur 36
Landgoed Eerde



Natuurmonumenten

Wandelroute Eerder Achterbroek, vlakbij Ommen

Als je ronddwaalt tussen de boerderijen en landerijen van het Eerder Achterbroek ervaar je de rust en schoonheid van een ver verleden.

De wandelroute is rood gemarkeerd en begint bij de uitgang van parkeerplaats Janmansweg, sla daar linksaf het zandpad op.

Praktische informatie

Wilde bloemen



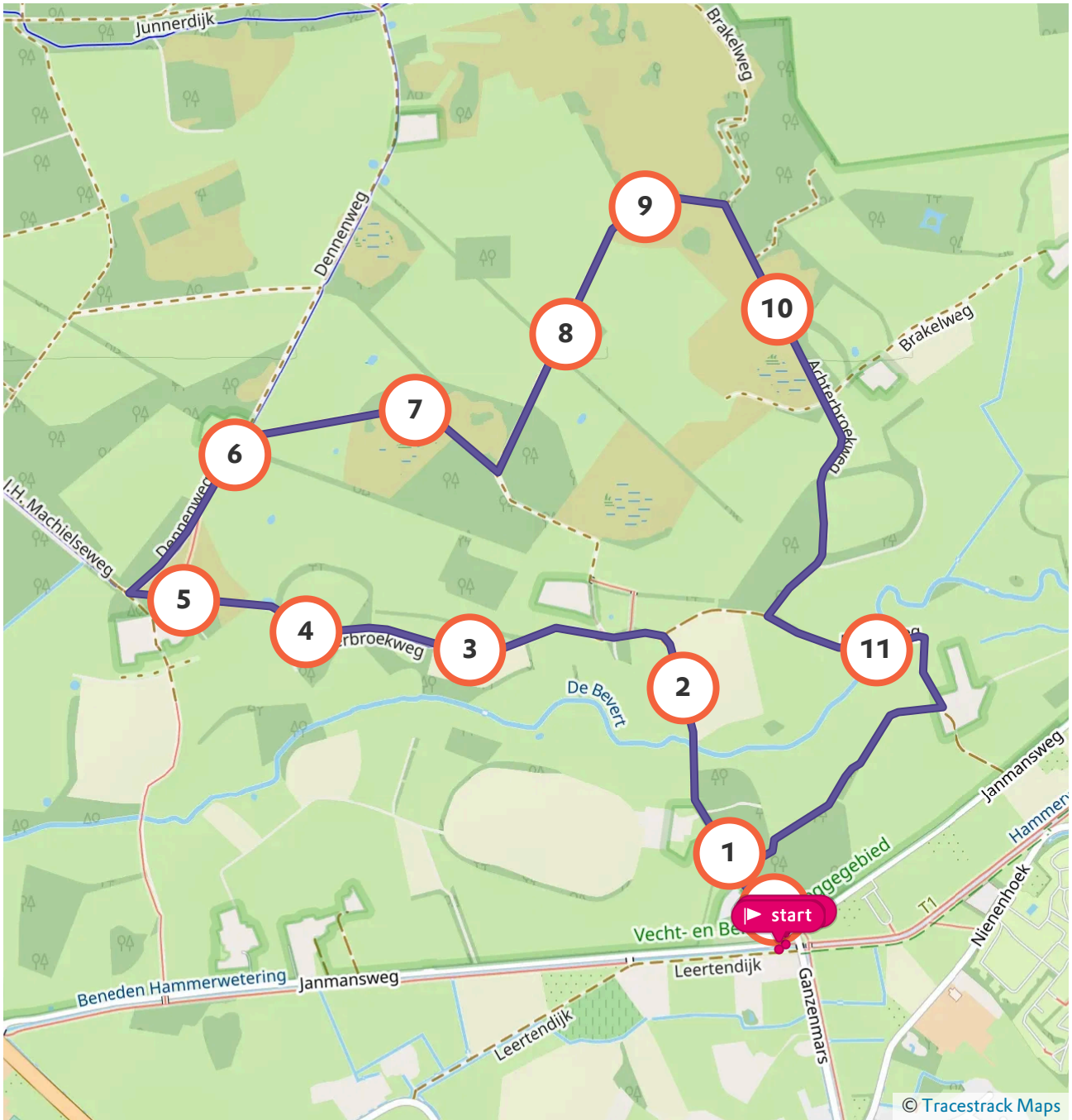
Honden mogen mee mits
aangelijnd, op de paden

Waar kun je starten

Parkeerplaats Eerder Achterbroek



Janmansweg 15, 7683
SG Den Ham (OV)





1 Boerderij Nevenzel



Aan je linkerhand passeer je een drinkpoel. Deze poelen zijn nog vrij nieuw. Het Eerder Achterbroek was vroeger veel natter en er waren voldoende natuurlijke drinkplekken voor het vee. Door ontwatering werd het gebied echter steeds droger. Om te zorgen dat het vee ook in de zomer water had, werden poelen gegraven. Even verderop zie je boerderij Nevenzel. De vanaf hier niet zichtbare voorgevel van de boerderij is uit 1887, maar de rest van de boerderij is veel ouder. Boerderijen spelen een belangrijke rol in dit oude Saksische hoevenlandschap en Natuurmonumenten wil ze graag behouden.



2 Bermboeketten



Het Eerder Achterbroek is in de wijde omtrek bekend vanwege haar bloemrijke bermen. Vooral in de zomer geniet je van de kleurenpracht van onder andere rode klaver, sint-janskruid en duizendblad. Om de groei te stimuleren maait Natuurmonumenten hier jaarlijks de bermen. Sommige stukken worden vaker gemaaid. Het maaisel wordt afgevoerd om de grond voedselarm te houden en te voorkomen dat enkele soorten (zoals brandnetels) gaan overheersen.



3 Eeuwenoude kamp

Je bent aangekomen bij een zogenaamde kamp: een stuk bouwland dat door één boer bewerkt werd. Meestal liggen kampen op een wat hoger deel: niet te nat, maar ook weer niet te droog. In de loop der eeuwen zijn de kampen alleen maar hoger geworden. De boer bemestte zijn land jaar in jaar uit met heideplaggen doordrenkt met schapenmest uit de potstal. Kenmerkend voor een kamp zijn de bolronde vorm en bomen en struiken rondom. Een stukje verderop kun je in de bosjes zomaar een geelgors of bonte vliegenvanger tegenkomen. Ook groeit er adelaarsvaren, een belangrijke indicatie dat de bodem daar niet verstoord is.



4 Oude graangewassen

Natuurmonumenten zet zich samen met de boeren van het Eerder Achterbroek in om oude graangewassen op de akkers te verbouwen. Tussen de rogge, tarwe en haver groeien net als vroeger akkerkruiden. Kenmerkende akkerkruiden die je hier kan tegenkomen zijn korenbloem, handjesereprijs, driekleurig viooltje en echte kamille. Niet alleen mooi om te zien, maar ook waardevol voor dieren.



5 Levend erf



De Meulendorst is een biologische melkveehouderij. Je kunt hier genieten van zelfgemaakt ijs. Cliënten van Zorgboerderij De Meulendorst helpen de boer en Natuurmonumenten een handje met het onderhoud op en om de boerderij. Sinds kort is er ook een bierbrouwerij op het erf gevestigd. Het Pauw-bier wordt gebrouwen van graan uit de omgeving. Kinderen kunnen bij De Meulendorst hinkelspelen, steltlopen en het Koepad ontdekken.



6 Dierenrijk



Links van je staat boerderij de Bocks en daarmee passeer je ook de grens tussen het kampenlandschap en het heide-ontginningenlandschap. Typend aan dit landschap zijn de kleine heideveldjes, een enkel bosje, graslanden en uitgesleten zandwegen. Een prima combinatie voor dieren. Met een beetje geluk (en geduld) spot je hier bij schemering een ree. Dassen struinen er bij nacht en duisternis en op een mooie lentedag zingt de wielewaal zijn tropisch aandoende lied. Deze geel met zwarte vogel krijg je alleen niet snel te zien. Een vogel die je sneller ziet en hoort is de boompieper. Terwijl hij zijn kenmerkende liedje zingt ('pioew pioew') laat hij zich als een parachute naar beneden dwarrelen. Ze zitten vaak in de dennen hiertegenover.



7 Heideveldje



Rechts ligt een mooi heideveldje. In 1990 heeft Natuurmonumenten de voedselrijke bovenlaag weggehaald (afgeplagd). Met succes, want nu groeit er vooral in de lagere delen volop dopheide. De heide wordt regelmatig 'geschoond' door vrijwilligers. Zij trekken en zagen de opkomende boompjes weg, zodat deze geen kans krijgen om de heide te overgroeien.



8 Eiken en dennen



Grove dennen werden vroeger geplant bij heideveldjes terwijl eiken de graslanden markeerden. Dat betekent dat je nog steeds kunt zien waar de heideveldjes lagen, ook als ze inmiddels dichtgegroeid zijn met bomen en struiken. Een ander kenmerk waaraan je de locatie van heideveldjes kunt herkennen is reliëf. Heideveldjes met struikheide lagen meestal op de hogere zandkopjes, de graslanden op de lagere delen. In de schaduwrijke bosjes zingen veel vogels, zoals merels, vinken en zwartkoppen.



9 Boerderij Eerderbroek

Links in de verte ligt boerderij Eerderbroek. Deze boerderij stond tot 1878 aan de overkant van de Hammerweg en heette Erve Menneman. Toen de woeste gronden van het Eerder Achterbroek in cultuur gebracht werden is de boerderij hiernaartoe verplaatst. Alle nog bruikbare materialen, zoals gebinten, stenen, deuren en dakpannen zijn hergebruikt. Een mooi voorbeeld van recycling, waardoor we op de dag van vandaag kunnen genieten van een typische hallenhuisboerderij.



10 Heideherstel

Je loopt hier eigenlijk tussen twee grote heidevelden door, maar deze zijn in de loop der jaren dichtgegroeid met struiken en bomen. Als onderdeel van Eerde2020 gaat Natuurmonumenten hier de komende jaren het heide-ontginningenslandschap herstellen, waardoor je straks weer door een open landschap wandelt. Ten zuiden van dit heideveld zie je de grens van twee landschappen. Bij de houtwal is weer de overgang naar het kampenlandschap met haar akkers, weilanden, houtwallen en boerderijen. In de poel rechts zit het vol met kwakende poelkickers en er vliegen platbuiken, dat zijn libellen met een -je raadt het al- opvallend afgeplat achterlijf.



11 De Bevert



Dit beekje, de Bevert, slingert dwars door het Eerder Achterbroek naar de Regge. Van oudsher waren de lage gronden langs de Bevert bijzonder vochtig. Het woord 'broek' betekent dan ook moeras. De boeren konden het drassige land alleen gebruiken om te hooien of vee te weiden. Op het hoger gelegen land richtten de boeren hun akkers in. Op de grens van de graslanden en bouwlanden kwamen de wegen en houtwallen of bomenrijen te liggen. Met wat geluk is even verderop de groene specht te zien. Maar de kans is groter de vogel te horen: zijn luide, lachende geluid is tot ver in de omtrek te beluisteren!



12 Eerde 2020



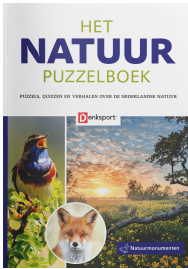
Eerde is een landgoed met allure, maar vertoont links en rechts slijtage. Onder de titel Eerde 2020 realiseert Natuurmonumenten de komende jaren een programma met tientallen projecten om het landgoed nieuwe glans te geven. Zodat we ook in de toekomst van Eerde kunnen blijven genieten. Eerde 2020 wordt mede mogelijk gemaakt door Provincie Overijssel, gemeente Ommen, de Nationale Postcode Loterij en tal van andere partners. Wil je op de hoogte blijven van nieuws en activiteiten op Eerde? Meld je dan aan voor de nieuwsbrief of volg onze boswachters op Facebook.



Word nu ook lid

Sluit je net als 968.000 anderen aan bij Natuurmonumenten. Je beschermt niet alleen de natuur in Nederland, maar je ontvangt ook een welkomstpakket en alle ledenvoordelen.

nm.nl/de-natuur-in/word-lid



Nieuw: Het Natuur Puzzelboek

Het Natuur Puzzelboek: een boek van 160 pagina's vol puzzels, verhalen en weetjes over de natuur in Nederland. Leuk om zelf mee aan de slag te gaan of om cadeau te geven. Je bestelt 'm op

nm.nl/puzzelboek